

Decizia nr. 32/2016 privind examinarea sesizării formulate de Curtea de Apel Pitești - Secția I civilă în Dosarul nr. 1.849/90/2015

În vigoare de la 30 ianuarie 2017

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 79 din 30 ianuarie 2017. Nu există modificări până la 01 februarie 2017.

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

Dosar nr. 2.407/1/2016

Judecător Iulia Cristina Tarcea	- președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție - președintele completului
Judecător Lavinia Curelea	- președintele delegat al Secției I civile
Judecător Roxana Popa	- președintele delegat al Secției a II-a civile
Judecător Ionel Barbă	- președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Elena Floarea	- judecător la Secția I civilă
Mihaela Paraschiv	- judecător la Secția I civilă
Rodica Susanu	- judecător la Secția I civilă
Nicoleta Țândăreanu	- judecător la Secția I civilă
Mirela Vișan	- judecător la Secția I civilă
Constantin Brânzan	- judecător la Secția a II-a civilă
Virginia Florentina Duminecă	- judecător la Secția a II-a civilă
Veronica Magdalena Dănăilă	- judecător la Secția a II-a civilă
Valentina Vrabie	- judecător la Secția a II-a civilă
Eugenia Voicheci	- judecător la Secția a II-a civilă
Iuliana Rîciu	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Claudia Marcela Canacheu	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Liliana Vișan	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mariana Constantinescu	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Carmen Maria Ilie	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept competent să judece sesizarea ce formează obiectul Dosarului nr. 2.407/1/2016 este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința este prezidată de doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Ileana Peligrad, magistrat asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea

și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Pitești - Secția I civilă în Dosarul nr. 1.849/90/2015 în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la modul de interpretare și aplicare a "dispozițiilor art. 262 alin. (1) lit. a) și alin. (3) lit. b), art. 263 alin. (1), alin. (2) și alin. (7) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și a dispozițiilor art. 8, art. 12 alin. (4) și alin. (5) din Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.560/2011, cu modificările și completările ulterioare, art. 8 din Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 6.239/2012, cu modificările și completările ulterioare, art. 8 din Ordinul ministrului educației naționale nr. 5.451/2013, cu modificările și completările ulterioare, și art. 8 din Ordinul ministrului educației naționale nr. 4.895/2014, cu modificările ulterioare, respectiv dacă, din interpretarea acestor articole, rezultă că orele de educație fizică efectuate de învățători sau de profesori pentru învățământul primar se cuprind în norma didactică a acestora sau se plătesc separat, cu ora".

După prezentarea referatului cauzei, constatând că nu sunt chestiuni prealabile de discutat sau excepții de invocat, președintele completului, doamna judecătoreasă Iulia Cristina Tarcea, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

Titularul și obiectul sesizării

1. Prin Încheierea de ședință din 7 iunie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 1.849/90/2015, Curtea de Apel Pitești - Secția I civilă a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în baza art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la modul de interpretare și aplicare a "dispozițiilor art. 262 alin. (1) lit. a) și alin. (3) lit. b), art. 263 alin. (1), alin. (2) și alin. (7) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și a dispozițiilor art. 8, art. 12 alin. (4) și alin. (5) din Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.560/2011, cu modificările și completările ulterioare, art. 8 din Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 6.239/2012, cu modificările și completările ulterioare, art. 8 din Ordinul ministrului educației naționale nr. 5.451/2013, cu modificările și completările ulterioare, și art. 8 din Ordinul ministrului educației naționale nr. 4.895/2014, cu modificările ulterioare, respectiv dacă, din interpretarea acestor articole, rezultă că orele de educație fizică efectuate de învățători sau de profesori pentru învățământul primar se cuprind în norma didactică a acestora sau se plătesc separat, cu ora".

Expunerea succintă a procesului

2. Prin acțiunea înregistrată pe rolul Tribunalului Vâlcea sub nr. 1.849/90/2015, reclamantul Sindicatul Personalului din Învățământul Preuniversitar V., în numele anumitor membri de sindicat, a chemat în judecată pe pârâta Școală Gimnazială M., pentru ca, prin hotărârea ce se va pronunța, să se dispună obligarea acesteia la plata drepturilor salariale neacordate, reprezentând contravaloarea muncii prestate în plus, respectiv orele de educație fizică pe o perioadă începând cu 3 ani anterior depunerii

acțiunii și până la soluționarea definitivă a cauzei, sume ce urmează a fi actualizate în funcție de rata inflației la data plății efective, plus dobânda legală aferentă, remunerarea în sistem de plata cu ora a orelor de educație fizică predate de învățători, institutori, profesori pentru învățământul primar.

3. Tribunalul Vâlcea - Secția I civilă, prin Sentința civilă nr. 221 din 8 februarie 2016, a respins acțiunea, reținând, în esență, că, față de prevederile art. 262 din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, activitatea personalului didactic de predare se realizează într-un interval de timp zilnic de 8 ore, respectiv de 40 de ore pe săptămână, și cuprinde activități didactice de predare-învățare-evaluare și de instruire practică și examene de final de ciclu de studii, conform planurilor-cadru de învățământ. Norma didactică de predare-învățare-evaluare și de instruire practică și de evaluare curentă a preșcolarilor și a elevilor în clasă reprezintă numărul de ore corespunzător activităților prevăzute la alin. (1) lit. a) și se stabilește pentru un post de învățător/învățătoare sau de institutor/institutoare ori de profesor pentru învățământul primar pentru fiecare clasă din învățământul primar sau pentru clase simultane din cadrul acestuia, unde nu se pot constitui clase separate. În cadrul postului de la învățământul primar, cadrul didactic poate avea un număr variabil de ore de predare, în funcție de numărul orelor predate de profesorii de specialitate din unitate, însă cele două ore de educație fizică pe săptămână au fost predate de reclamanți în cadrul normei didactice și, pe cale de consecință, nu se remunerează prin plata cu ora.

4. Împotriva acestei sentințe a declarat apel reclamantul, cauza fiind înaintată spre competență soluționare Curții de Apel Pitești.

Punctul de vedere al completului de judecată

5. Punctul de vedere al completului este în sensul că aceste ore de educație fizică nu fac parte din norma didactică din învățământul primar, învățământ în care norma didactică se stabilește nu pe număr de ore, ci pe post, și cuprinde, conform art. 263 alin. (1) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, și art. 8 din cele patru ordine ale ministrului educației doar acele ore prevăzute în planul de învățământ la disciplinele corespunzătoare specializării cadrului didactic. Așadar, în norma didactică în învățământul primar nu se cuprind și orele de sport, ci numai orele pentru care cadrul didactic deține specializare. De altfel, art. 263 alin. (7) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, și art. 12 alin. (4) din Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.560/2011, cu modificările și completările ulterioare, prevăd expres că, în învățământul primar, orele de educație fizică prevăzute în planurile de învățământ sunt predate de profesori cu studii superioare de specialitate. Așadar, legea nu prevede posibilitatea ca, în învățământul primar, aceste ore să fie predate de învățători sau de profesori pentru învățământul primar. Art. 12 alin. (5) din același ordin prevede că în unitățile de învățământ în care, la nivel gimnazial, nu există profesori de specialitate pentru predarea educației fizice, consiliul de administrație al unității de învățământ decide, după consultarea responsabilului comisiei metodice/catedrei de specialitate, care dintre profesorii pentru învățământul primar/institutorii, care fac dovada calificării prin diploma de studii, pot preda aceste discipline în regim de plata cu ora, orele respective plătindu-se în conformitate cu prevederile legale în vigoare. Art. 263 alin. (2) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, și art. 8 alin. (2) din Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.560/2011, cu modificările și completările ulterioare, prevăd că numai prin excepție, în norma didactică prevăzută la alin. (1), se pot include și ore de la disciplinele stabilite prin metodologia aprobată de Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, cu menținerea

drepturilor salariale, însă niciuna dintre cele patru metodologii aplicabile perioadei în litigiu nu a inclus pentru învățători, institutori și profesori pentru învățământul primar ore la alte discipline decât cele aflate în specializarea cadrului didactic.

Jurisprudența instanțelor naționale în materie și punctul de vedere al ministerului public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

6. La nivelul Curții de Apel Iași, practica este în sensul remunerării în regim de plată, cu ora, a orelor de educație fizică prestate.

7. Opinia Curții de Apel Galați și a instanțelor din raza sa de competență este în sensul că, de regulă, în învățământul primar, orele de educație fizică prevăzute în planurile de învățământ sunt predate de profesori cu studii superioare de specialitate. Astfel, unitatea de învățământ este obligată să plătească învățătorilor, institutorilor, profesorilor pentru învățământul primar orele de educație fizică efectuate în plus față de norma didactică de predare, în situația în care predarea acestor ore nu este asigurată de profesori cu studii superioare de specialitate.

8. La nivelul Curții de Apel Ploiești, practica este în sensul că orele de educație fizică efectuate de învățători sau de profesori pentru învățământul primar nu intră în norma lor didactică, astfel că se impune a fi remunerate separat, în sistem de plată cu ora.

9. Curtea de Apel Suceava a statuat în sensul că orele de educație fizică predate de învățători, institutori și profesori pentru învățământ primar, care nu sunt predate de profesori cu studii superioare de specialitate, pot fi remunerate în sistem de plată cu ora.

10. Judecătorii din cadrul Curții de Apel Cluj și-au exprimat opinia majoritară în sensul că orele de educație fizică efectuate de învățători sau profesori pentru învățământul primar nu se cuprind în norma didactică a acestora, ci se plătesc separat.

11. Jurisprudența Curții de Apel Oradea este în sensul că orele de educație fizică predate de învățători, institutori și profesori pentru învățământul primar nu se includ în norma didactică de predare a acestora, urmând a fi remunerate separat, în regim de plată cu ora.

12. La nivelul Curții de Apel București s-a conturat opinia potrivit căreia orele de educație fizică efectuate de învățători sau de profesori pentru învățământul primar se plătesc separat, cu ora.

13. Curtea de Apel Timișoara a învederat că astfel de litigii au fost soluționate, în primă instanță, doar de către Tribunalul Timiș, jurisprudența unitară a acestuia fiind în sensul că orele de educație fizică efectuate de învățători sau de profesori pentru învățământul primar nu se cuprind în norma didactică a acestora.

14. La nivelul Curții de Apel Târgu Mureș, practica este unitară în sensul că s-a apreciat că orele de educație fizică efectuate de învățători sau profesori pentru învățământul primar trebuie plătite separat cu ora.

15. Curtea de Apel Constanța a menționat că practica este neunitară, conturându-se două opinii, una în sensul că orele de educație fizică predate în învățământul primar fac parte din norma didactică și, ca atare, nu trebuie plătite distinct, iar, cea de a doua, predarea orelor de educație fizică de către profesori/învățători titulari ai claselor îi îndreptățește pe aceștia la o remunerație suplimentară.

16. Practica judiciară a Curții de Apel Pitești a fost majoritară în sensul că orele de educație fizică efectuate de învățători sau de profesori pentru învățământul primar se cuprind în norma didactică a acestora și nu se plătesc suplimentar, existând însă și opinii în sensul plății suplimentare a acestor ore.

17. La nivelul Curții de Apel Craiova, practica judiciară a fost neunitară. Judecătorii Curții de Apel Craiova și-au exprimat opinia în sensul că nerespectarea de către angajator a prevederilor legale privind condițiile efectuării orelor de educație fizică nu poate atrage neplata acestora. Odată prestate orele de educație fizică peste norma didactică din învățământul preuniversitar, trebuie recunoscut dreptul salariatului la plata acestora.

18. La nivelul Curții de Apel Brașov, punctul de vedere exprimat de judecătorii din cadrul Tribunalului Brașov este cel potrivit căruia, în lipsa unui text de lege sau a unui ordin intern sau act adițional, nu se pot acorda drepturi bănești aferente orelor suplimentare de sport efectuate de către învățători sau alți profesori, în cadrul învățământului primar.

19. La nivelul curților de apel Alba Iulia și Bacău nu au fost identificate hotărâri judecătorești cu privire la această chestiune de drept.

20. Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat instanței supreme că, la nivelul Secției judiciare - Serviciul judiciar civil, nu s-a verificat și nu se verifică practică judiciară în problema de drept care formează obiectul sesizării Curții de Apel Pitești.

Raportul asupra chestiunii de drept

21. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a arătat, în principal, că nu sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile de dezlegare a unor chestiuni de drept, iar, în subsidiar, s-a apreciat că interpretarea dispozițiilor art. 262 alin. (1) lit. a) și alin. (3) lit. b), art. 263 alin. (1), alin. (2) și alin. (7) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și a prevederilor art. 8, art. 12 alin. (4) și alin. (5) din Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.560/2011, cu modificările și completările ulterioare, art. 8 din Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 6.239/2012, cu modificările și completările ulterioare, art. 8 din Ordinul ministrului educației naționale nr. 5.451/2013, cu modificările și completările ulterioare, și art. 8 din Ordinul ministrului educației naționale nr. 4.895/2014, cu modificările ulterioare, este aceea că orele de educație fizică efectuate de învățători sau de profesori pentru învățământul primar nu se cuprind în norma didactică a acestora și se plătesc separat, cu ora.

Înalta Curte de Casație și Justiție

22. Potrivit dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, "Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată".

23. Din cuprinsul prevederilor legale enunțate anterior se desprind condițiile de admisibilitate pentru declanșarea procedurii de sesizare în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, condiții care trebuie să fie întrunite în mod cumulativ; în doctrină, ele au fost identificate după cum urmează: existența unei cauze aflate în curs de judecată; instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în ultimă instanță; cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al

tribunalului investit să soluționeze cauza; soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere; chestiunea de drept a cărei lămurire se cere să fie nouă; chestiunea de drept nu a făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

24. Procedând la analiza asupra admisibilității sesizării, se constată că primele trei condiții sunt îndeplinite, întrucât Curtea de Apel Pitești este legal investită cu soluționarea unor cereri de apel, litigiile având natura juridică a unor conflicte de muncă, ceea ce conferă competență exclusivă, în primă instanță, tribunalului, conform art. 208 din Legea dialogului social nr. 62/2011, republicată, cu modificările și completările ulterioare, iar hotărârile pronunțate de tribunal sunt supuse numai apelului conform art. 214 din Legea nr. 62/2011, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Instanța supremă a fost sesizată de un complet din cadrul Curții de Apel Pitești, investit cu soluționarea cauzelor în ultimă instanță potrivit dispozițiilor art. 208 raportat la art. 214 din Legea nr. 62/2011, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art. 96 pct. 2 și art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

25. Condiția de admisibilitate referitoare la caracterul esențial al chestiunii de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei pendinte în care se ridică este îndeplinită, deoarece, prin raportare la obiectul cauzei, soluția pe fond depinde de interpretarea dispozițiilor art. 262 alin. (1) lit. a) și alin. (3) lit. b), art. 263 alin. (1), alin. (2) și alin. (7) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și a dispozițiilor art. 8, art. 12 alin. (4) și alin. (5) din Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.560/2011, cu modificările și completările ulterioare, art. 8 din Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 6.239/2012, cu modificările și completările ulterioare, art. 8 din Ordinul ministrului educației naționale nr. 5.451/2013, cu modificările și completările ulterioare, și art. 8 din Ordinul ministrului educației naționale nr. 4.895/2014, cu modificările ulterioare, respectiv dacă, din interpretarea acestor articole, rezultă că orele de educație fizică efectuate de învățători sau de profesori pentru învățământul primar se cuprind în norma didactică a acestora sau se plătesc separat, cu ora.

26. De asemenea, este îndeplinită și cerința noutății chestiunii de drept supuse interpretării care, potrivit art. 519 din Codul de procedură civilă, reprezintă o condiție distinctă de admisibilitate. Caracterul de noutate se pierde pe măsură ce chestiunea de drept a primit o dezlegare din partea instanțelor, în urma unei interpretări adecvate, concretizată într-o practică judiciară consacrată.

27. Examenul jurisprudențial efectuat a relevat că nu s-a cristalizat o jurisprudență în legătură cu chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită, situație care justifică interesul în formularea unei cereri pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile în scopul prevenirii apariției unei practici neunitare, iar analiza punctelor de vedere oferă indicii referitoare la posibilitatea apariției unei practici neunitare din această perspectivă. Așa fiind, condiția noutății se verifică, devenind actuală cerința interpretării și aplicării normei de drept respective.

28. Textul art. 519 din Codul de procedură civilă mai prevede condiția ca Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat asupra problemei de drept ce face obiectul sesizării pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile sau ca această problemă să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare. În legătură cu chestiunea de drept adusă în dezbatere se reține că Înalta Curte de Casație și Justiție nu a dezlegat în mod generic, cu efecte erga omnes, problema care constituie obiect al sesizării.

29. Prin urmare, se constată că sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate privind declanșarea procedurii hotărârii prealabile.

30. Pe fondul cauzei, examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii raportori, punctul de vedere formulat de către Sindicatul Personalului din Învățământul Preuniversitar V., precum și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, s-au reținut următoarele:

31. Dispozițiile art. 247 lit. c) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, stabilesc următoarele funcții didactice pentru învățământul primar: învățător/învățătoare, institutor/institutoare, profesor pentru învățământul primar, care se normează câte un post pentru fiecare clasă de elevi.

32. Art. 262 alin. (1) lit. a) și alin. (3) lit. b) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, prevede că activitatea personalului didactic de predare se realizează într-un interval de timp zilnic de 8 ore, respectiv 40 de ore pe săptămână, și cuprinde:

" **a)** activități didactice de predare- învățare-evaluare și de instruire practică și examene de final de ciclu de studii, conform planurilor-cadru de învățământ.

(...)

(3) Norma didactică de predare-învățare-evaluare și de instruire practică și de evaluare curentă a preșcolarilor și a elevilor în clasă reprezintă numărul de ore corespunzător activităților prevăzute la alin. (1) lit. a) și se stabilește după cum urmează:

(...)

b) un post de învățător/învățătoare sau de institutor/institutoare ori de profesor pentru învățământul primar pentru fiecare clasă din învățământul primar sau pentru clase simultane din cadrul acestuia, unde nu se pot constitui clase separate."

33. Conform art. 263 alin. (1), (2) și (7) din același act normativ:

" **(1)** Norma didactică în învățământul preuniversitar cuprinde ore prevăzute în planurile-cadru de învățământ la disciplinele corespunzătoare specializării sau specializărilor înscrise pe diploma de licență ori pe certificatul de absolvire a unui modul de minimum 90 de credite transferabile care atestă obținerea de competențe de predare a unei discipline din domeniul fundamental aferent domeniului de specializare înscris pe diplomă.

(2) Prin excepție, în norma didactică prevăzută la alin. (1), se pot include și ore de la disciplinele stabilite prin metodologia aprobată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, cu menținerea drepturilor salariale.

(...)

(7) În învățământul primar, orele de educație fizică prevăzute în planurile de învățământ sunt predate de profesori cu studii superioare de specialitate."

34.

(1) Prevederi asemănătoare sunt cuprinse și în art. 8 din Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.560/2011, cu modificările și completările ulterioare, care stabilește că norma didactică a personalului didactic din unitățile de învățământ de predare-învățare, de instruire practică și de evaluare curentă a preșcolarilor și a elevilor în clasă, constituită conform art. 262 alin. (3) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, cuprinde ore prevăzute în planul de învățământ la disciplinele corespunzătoare specializării sau specializărilor înscrise pe diploma/diplomele de licență sau de absolvire, pe diploma/diplomele de absolvire a ciclului II de studii universitare de masterat, pe diploma de absolvire a unor programe de

conversie profesională pentru dobândirea unei noi specializări și/sau ocuparea de noi funcții didactice sau pe diploma/diplomele/certificatul/certIFICATELE de absolvire a unor cursuri postuniversitare, cu durata de cel puțin un an și jumătate, aprobate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului - studii aprofundate, studii academice postuniversitare, studii postuniversitare de specializare, în profilul postului ori pe certificatul de absolvire a unui modul de minimum 90 de credite transferabile care atestă obținerea de competențe de predare a unei discipline din domeniul fundamental aferent domeniului de specializare înscris pe diplomă.

(2) Prin excepție, în norma didactică predare-învățare- evaluare prevăzută la alin. (1) se pot include și ore la disciplinele stabilite prin prezenta metodologie, cu menținerea drepturilor salariale.

35. Aceste prevederi se regăsesc și în art. 8 din Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 6.239/2012, cu modificările și completările ulterioare, în art. 8 din Ordinul ministrului educației naționale nr. 5.451/2013, cu modificările și completările ulterioare, precum și în art. 8 din Ordinul ministrului educației naționale nr. 4.895/2014, cu modificările ulterioare.

36. Potrivit art. 12 alin. (4) și (5) din Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.560/2011, cu modificările și completările ulterioare, la învățământul primar, orele de educație fizică prevăzute în planurile-cadru de învățământ sunt predate de profesori cu studii superioare de specialitate conform art. 263 alin. (7) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

37. În unitățile de învățământ în care, la nivel gimnazial, nu există profesori de specialitate pentru predarea unei limbi moderne, a curriculumului de limbă maternă, a religiei, a educației plastice, a educației muzicale sau a educației fizice, consiliul de administrație al unității de învățământ decide, după consultarea responsabilului comisiei metodice/catedrei de specialitate, care dintre profesorii pentru învățământul primar/institutorii, care fac dovada calificării prin diploma de studii, pot preda aceste discipline în regim de plată cu ora. Orele respective se plătesc în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

38. Chiar dacă metodologiile ulterioare nu au reluat prevederile art. 12 alin. (4) și (5) din Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.560/2011, cu modificările și completările ulterioare, rămân pe deplin aplicabile dispozițiile art. 263 alin. (7) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, care impun predarea orelor de educație fizică în învățământul primar doar de profesori cu studii superioare de specialitate.

39. Așadar, prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului s-a stabilit că, în situația în care orele de educație fizică nu pot fi predate de profesori cu studii superioare de specialitate, acestea să fie efectuate de către cadre didactice cu a doua specializare educație fizică, iar, în cazul în care nici astfel de personal nu există, orele să fie predate de către învățătorul titular la clasă.

40. Prin urmare, distinct și suplimentar față de norma didactică pe care cadrul didactic titular trebuie să o îndeplinească, acesta va efectua orele de educație fizică la clasele la care este cadru didactic titular, în situația în care la unitatea școlară la care își desfășoară activitatea nu se poate realiza predarea acestor ore de către un profesor cu studii de specialitate sau cu a doua specializare educația fizică.

41. Se constată că acest ordin nu prevede includerea orelor de educație fizică în norma didactică a învățătorului/institutorului/profesorului pentru învățământul primar, cu menținerea drepturilor salariale. În situația în care predarea orelor de educație fizică din

Învățământul primar nu se poate face de profesori cu studii de specialitate/institutori cu a doua specializare educație fizică, ceea ce reprezintă excepția de la regulă, metodologia invocată dispune că acestea sunt predate de învățătorul/institutorul/profesorul pentru învățământul primar de la clasa respectivă, fără a prevedea, însă, includerea în norma didactică a acestora, cu menținerea drepturilor salariale.

42. Se reține că, deși art. 263 alin. (2) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, prevede, cu titlu de excepție, includerea în norma didactică a altor ore de la disciplinele stabilite prin metodologia aprobată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, cu menținerea drepturilor salariale, în cazul orelor de educație fizică nu se stabilește prin metodologia menționată că acestea se includ în norma didactică a învățătorului/institutorului/profesorului pentru învățământul primar de la clasa respectivă, cu menținerea drepturilor salariale.

43. În privința orelor de educație fizică, potrivit dispozițiilor art. 263 alin. (7) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, regula este aceea de a fi predate de profesori cu studii superioare de specialitate/institutori cu a doua specializare educație fizică, fiind incluse în norma acestora sau prin plata cu ora ori prin cumul.

44. Conform art. 263 alin. (4) și (5) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, orele de limbi străine din învățământul primar pot fi predate, în condițiile prezentei legi, de profesorii pentru învățământul primar de la grupa sau clasa respectivă, în cadrul activităților postului, dacă fac dovada calificării prin diploma de studii ori prin certificatul de competență. Orele de limbi străine din învățământul primar pot fi predate și de profesori cu studii superioare de specialitate, fiind incluse în norma acestora sau prin plata cu ora, în cazul în care profesorii pentru învățământul primar de la grupa ori clasa respectivă nu fac dovada calificării prin diploma de studii sau prin certificatul de competență.

45. Orele de limbi străine din învățământul primar pot fi predate, în condițiile prezentei legi, de profesorii pentru învățământul primar de la clasa respectivă, dacă fac dovada calificării prin diploma de studii sau prin certificatul de competență și sunt remunerate prin plata cu ora. Orele de limbi străine din învățământul primar pot fi predate și de profesori cu studii superioare de specialitate, fiind incluse în norma acestora sau prin plata cu ora.

46. Spre deosebire de reglementarea cuprinsă în aceste dispoziții legale referitoare la predarea orelor de limbi străine din învățământul primar, care permite ca și profesorii pentru învățământul primar de la clasa respectivă să predea aceste ore, dacă fac dovada calificării prin diploma de studii sau prin certificatul de competență, în cazul orelor de educație fizică nu este instituită prin lege o asemenea posibilitate, art. 263 alin. (7) reglementând obligația unității de învățământ angajatoare de a asigura predarea orelor de educație fizică și sport de către profesori cu studii superioare de specialitate.

47. Cadrul didactic titular trebuie să efectueze orele corespunzătoare normei didactice, astfel cum prevăd dispozițiile art. 262 și următoarele din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, în scopul îndeplinirii atribuțiilor ce îi revin pentru a realiza activitățile de predare, instruire și educație a elevilor de la ciclul primar.

48. În mod independent de norma didactică a cadrului didactic titular, profesorul cu studii superioare de specialitate predă orele de educație fizică, rezultând că aceste ore sunt excluse din norma didactică de predare-învățare-evaluare a învățătorului, din moment ce trebuie realizate de profesori cu studii superioare de specialitate, și nu de învățători.

49. În situația în care predarea orelor de educație fizică din învățământul primar nu se poate face de către profesori cu studii de specialitate/institutori cu a doua specializare educația fizică, se impune ca învățătorii/institutorii/profesorii pentru învățământul primar de la clasa respectivă, care predau efectiv aceste ore, fără a le fi incluse în norma didactică, să fie remunerați tot în sistem de plată cu ora, prin analogie cu plata orelor de limbi străine ori de religie în învățământul primar, conform art. 12 alin. (1), (2), (3) din Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.560/2011, cu modificările și completările ulterioare, sau cu plata orelor de limbi moderne, a religiei, a educației plastice, a educației muzicale sau a educației fizice în învățământul gimnazial, conform art. 12 alin. (5) din același ordin.

50. Dispozițiile Legii nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, anterior menționate, nu reglementează o modalitate de plată pentru cazul concret al învățătorilor/institutorilor/profesorilor pentru învățământul primar de la clasa respectivă, care predau efectiv orele de educație fizică, tocmai pentru că exclud posibilitatea predării orelor de educație fizică de alte persoane decât profesorii cu studii superioare de specialitate.

51. Lipsa unei reglementări în acest sens nu poate fi interpretată în defavoarea învățătorilor/institutorilor/profesorilor pentru învățământul primar care predau efectiv orele de educație fizică, întrucât s-ar ajunge în situația în care aceste persoane nu ar beneficia de plata muncii efectuate peste norma didactică.

52. Or, potrivit art. 39 alin. (1) lit. a) din Codul muncii, salariatul are dreptul la salarizare pentru munca depusă, iar, în conformitate cu art. 40 alin. (2) lit. c) din același act normativ, angajatorul are obligația de a acorda salariaților toate drepturile ce decurg din lege, din contractul colectiv de muncă aplicabil și din contractele individuale de muncă.

53. Relevantă în cauză este și definiția muncii de valoare egală cuprinsă în Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați, republicată, cu modificările și completările ulterioare, lege care, la art. 4 lit. f), prevede că prin muncă de valoare egală se înțelege activitatea remunerată care, în urma comparării, pe baza acelorași unități de măsură, cu o altă activitate, reflectă folosirea unor cunoștințe și deprinderi profesionale similare sau egale și depunerea unor cantități egale ori similare de efort intelectual și/sau fizic.

54. Rezultă că, nefiind vorba despre muncă de valoare egală, în situația în care unii dintre învățătorii/institutori/profesorii pentru învățământul primar efectuează orele de educație fizică, ore care nu intră în norma lor didactică, trebuie să fie plătiți suplimentar față de învățătorii/institutorii/profesorii pentru învățământul primar care nu predau aceste ore.

55. Modalitatea de plată aplicabilă în această situație este plata cu ora, prevăzută în mod expres de art. 263 alin. (4) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, pentru situația învățătorilor sau a profesorilor din învățământul primar care predau orele de limbi străine.

56. De altfel, pentru anul școlar 2012-2013, prin art. 12 alin. (5) din metodologia aprobată prin Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.560/2011, cu modificările și completările ulterioare, s-a prevăzut că, în unitățile de învățământ în care, la nivel gimnazial, nu există profesori de specialitate pentru predarea unei limbi moderne, a curriculumului de limbă maternă, a religiei, a educației plastice, a educației muzicale sau a educației fizice, consiliul de administrație al unității de învățământ decide, după consultarea responsabilului comisiei metodice/catedrei de

specialitate, care dintre profesorii pentru învățământul primar/institutorii care fac dovada calificării prin diploma de studii pot preda aceste discipline în regim de plată cu ora.

57. O eventuală opinie în sensul că, în norma didactică, sunt cuprinse și orele de educație fizică, bazată pe faptul că Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, prevede că activitatea personalului didactic de predare se realizează într-un interval de timp zilnic de 8 ore, respectiv de 40 de ore pe săptămână, nu poate fi primită având în vedere dispozițiile art. 263 alin. (7) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, precum și dispozițiile art. 12 alin. (4) și (5) din Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.560/2011, cu modificările și completările ulterioare, care reglementează posibilitatea predării disciplinei educație fizică în regim de plată cu ora, la nivel gimnazial, de către profesorii pentru învățământul primar/institutorii care fac dovada calificării prin diploma de studii, dacă nu există profesori cu pregătire de specialitate.

58. Or, dacă orele ar fi cuprinse în norma didactică, nu s-ar mai justifica reglementarea plății acestora în regim de plată cu ora.

59. Pentru aceste considerente, în temeiul art. 521, cu referire la art. 519 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

D E C I D E:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel Pitești - Secția I civilă în Dosarul nr. 1.849/90/2015 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea dispozițiilor art. 262 alin. (1) lit. a) și alin. (3) lit. b), art. 263 alin. (1), alin. (2) și alin. (7) din Legea nr. 1/2011, precum și a dispozițiilor art. 8, art. 12 alin. (4) și alin. (5) din Ordinul nr. 5.560/2011, art. 8 din Ordinul nr. 6.239/2012, art. 8 din Ordinul nr. 5.451/2013, și art. 8 din Ordinul nr. 4.895/2014, orele de educație fizică efectuate de învățători sau de profesori pentru învățământul primar nu se cuprind în norma didactică a acestora și se plătesc separat, cu ora.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 24 octombrie 2016.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI
JUSTIȚIE
IULIA CRISTINA TARCEA

Magistrat-
asistent,
Ileana Peligrad